

tydning for Landbruget anerkendes. Men naar man ser paa Forholdene derude ud fra et enkelt Standpunkt, nemlig Undervisningens, vil det vise sig, at Mangel af Lokaler meget ofte har bevirket, at man har maattet afbryde Undervisningen i den Tid, Eksamen holdtes, og man derfor ikke har kunnet skaffe det Udbytte af Undervisningen, som er nødvendigt. Men skadeligt har det stillet sig i de sidste Aar med Hensyn til enkelte af Lokalerne, navnlig med Hensyn til de Lokaler, som benyttes til Undervisningen i Rent. I Fjor var Forholdet det, at paa Grund af Overfyldning i Lokalerne, og naagtet man havde indskrænket sig saaledes, at man lod en Del af Eleverne undervise i den halve Tid og en anden Del i den anden halve Tid, var man dog nødsaget til at nægte ikke mindre end 43 studerende Udgang til Laboratoriet og dets Bygninger. Nu traf det sig saa heldigt, at af disse vare 41 veterincærestuderende, som gaa en meget længere Tid ude paa Landbohøjskolen, og derfor er det ikke nødvendigt for dem af den Grund at opgive Studiet og forlade Landbohøjskolen, men de have enten maattet udsætte deres kemiske Studier et Aar eller gaa til den sørgelige Uvej at lade den teoretiske Undervisning foregaa et Aar forud for den praktiske Undervisning. Men i Aar er det endnu værre; i Aar har der maattet afvises ikke mindre end 46 studerende, deriblandt 21 Veterincærestuderende og 25 Landbrugs- og Havebrugselever. For Veterincærestuderende vil det være en væsentlig Ulempe, men ikke noget ligefremt Onde; men for de landbrugs- og havebrugsstuderende, hvis Kurfus varer $1\frac{3}{4}$ Aar, vil det være det samme som at sige: I maa enten vente et Aar, før I kunne begynde Eders Studier, eller faa en Undervisning, som er aldeles værdiløs. Da dette nu vilde være særlig uheldigt for disse Folk, landbrugs- og havebrugsstuderende, der ikke optages som Elever, navnlig for dem, hvis Forhold ere saadanne, at de paa Grund af Ulempe ikke have Raad til at vente, var det nødvendigt at træffe ekstraordinære Foranstaltninger, som Ministeren gav sit Samtykke til, nemlig at skaffe et midlertidigt Lokale udenfor Højskolen, hvor man kunde etablere en rent midlertidig Undervisning. Men nu vil enhver vistnok kunne indse, at det er et i højeste Grad ugunstigt Forhold, naar Undervisning skal gives af det samme Lærerepersonale til de samme Elever, dels paa Landbohøjskolen, dels i et fra Højskolen fjerntliggende Lokale. Og endnu værre vil Forholdet blive i det følgende Aar, idet det Lokale, som midlertidig er stillet til Raadighed for Landbohøjs-

skolen i Aar, ikke vil kunne faas til næste Aar. Højskolen vil da let kunne komme i den sørgelige Nødvendighed, hvis der ikke bliver raadet Bod paa disse Forhold, hver Oktober at maatte sætte et Avertissement ind i Rubrikken: Husleslighed søges, i hvilket Landbohøjskolen søger om et midlertidigt Lokale til Undervisningsbrug. Jeg tror, at det er et Forhold, som vil være lige saa uheldigt for Højskolen som for de paagældende Elever. Jeg kunde paavise mange tilsvarende Mangler. Jeg kunde paavise, at paa en Tid, hvor der var et stort Antal Elever, har det været Tilfældet, at Eleverne have været sammenstuede i 2 Timer, i hvilke de skulde overvære den paagældende Lærers Demonstrationer, i et Lokale af den Bestaffenhed, at Rummet var saa lille, at der næppe var en Kvadratalen pro persona, saa at Eleverne i Stedet for at sidde paa en bekvem Maade og høre Forelæsningen maatte staa saa tæt imod hverandre som Sild i en Tønde. Det var tilmed et Lokale af den Bestaffenhed, at man kun kunde skaffe den nødvendige Luft til at aande i ved at aabne Dørene, noget, som jo nok kunde gaa an om Sommeren, men som under en Temperatur som den, vi til Eksempel nu have, vilde være mindre behageligt. Jeg nævner dette for at fremhæve, saaledes som jeg begyndte, at jeg vilde anse det for meget ønskeligt, om ærede Medlemmer vilde i større Grad end tidligere benytte den Bemyndigelse, som den ærede Indenrigsminister har givet til, at Landbohøjskolens Lokaler maatte forevises for enhver Rigsdagsmand, som ønskede det. Jeg tror, at enhver vil komme til Overbevisning om, at Manglerne ere til Stede, og at det ikke er for meget, hvad der her er forlangt, men at det er paatrængende nødvendigt at faa disse Mangler afhjulpne. I alt Fald vil jeg anmode om, at man vil høre sig for hos de Medlemmer af Rigsdagen og særlig Folketinget, som have været derude, og de skulle da faa at høre det Vidnesbyrd, at den Fremstilling, jeg har givet, er overensstemmende med de faktiske Forhold.

Berg: Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem havde holdt sin Formaningstale andet Steds end her, thi her har man jo gentagne Gange vedtaget dette Lovforslag, skønt ganske vist paa nogle Punkter ikke efter mit Ønske, og jeg skulde altsaa mene, at man ogsaa nu fra Folketingets Side vil være villig til at afhjælpe Ulemperne i de af det ærede Medlem paapegede Retninger. Jeg personlig vil kun ved denne Lejlighed sige, at den ærede Tale her har berørt